

forekommer mig ikke, at der er givet klar Besked paa dette Spørgsmaal, og jeg kunde ønske at faa et Svar derpaa. Bliver Svaret bekræftende, altsaa dette, at de kan tænke sig det, maa jeg indrømme, at saa er den Forudsætning, jeg havde opstillet, ikke til Stede, og saa vilde altsaa under de Forhold, jeg omtalte paa Møderne, Resultatet være blevet, at man havde faaet et socialdemokratisk Ministerium. Men hvis virkelig Socialdemokraterne under disse Forhold mener at kunne danne Regering, kan jeg ikke se anderledes paa det, end at saa maa virkelig det ærede Parti nære et stærkt Ønske om at komme til at danne Ministerium. Nu kan man naturligvis godt, naar man hører sligt, ryste paa Hovedet og sige: Jeg bryder mig virkelig ikke om at blive Minister. Men jeg vil paastaa, at den Socialdemokrat, der under disse Kaar vil gaa ind i et Ministerium, ind til Kaar, hvor han aldeles ingen Mulighed faar for at gennemføre noget af det, Partiet vil have frem, maa dog vistnok ikke være helt ked af at blive Minister.

Jeg kan imidlertid ikke se rettere end, at en rimelig Hensyntagen til de faktiske Forhold maa medføre, at under saadanne Forhold maa det stadig blive et af de Partier, som tilhører Flertalsblokken, der kommer til at danne Regering. Jeg maa derfor vedblivende være af den Anskuelse, at hvis man paa et eller andet Spørgsmaal faar et Valg — et Spørgsmaal, der rent lokalt adskiller de borgerlige Partier — og de borgerlige Partier saa kommer ind med et Flertal, maa det blive det borgerlige Parti, som i det saglige Spørgsmaal har vundet, der danner Regering, in casu Partiet Venstre, hvis det er et Spørgsmaal, som det har sat paa Dagsordenen, og som vi fra konservativ Side ikke har kunnet tiltræde, omvendt det konservative Parti, hvis det konservative Partis Standpunkt faar Tilslutning ude i den store Befolkning. Det synes mig at være en Opfattelse saa lige til, at jeg oprigtig talt slet ikke kan forstaa, at det kan være anderledes. Men jeg haaber nu, man fra Socialdemokratiet kan faa Svar paa Spørgsmaalet, om de ogsaa under de her af mig anførte Muligheder kunde tænke sig at danne Regering.¹

Tilbage er saa den sidste Del af Dagsordenen, den, som omfatter det borgerlige Samarbejde, og der bliver da Spørgsmaalet: Er det borgerlige Samarbejde muligt? Der er ingen Tvivl om, at man fra radikal-socialdemokratisk Side vil hævde, at det er det ikke; det vil vise sig i Løbet af meget

kort Tid, at det falder fra hinanden. Det er naturligvis først og fremmest mit Haab, men det er ogsaa min Tro, at det slet ikke vil komme til at gaa paa den Maade, som man fra radikal-socialdemokratisk Side mener. Det er sikkert nok, det er der ingen Grund til at fortie, at der i Erhvervs-spørgsmaalene gør sig forskellige Opfattelser gældende indenfor Kredse af Venstre paa den ene Side og indenfor visse Kredse af de Konservative paa den anden Side.

Naar man nu imidlertid har hørt det ærede Medlem Hr. Rodes Udtalelser fra de sidste Dage gaaende ud paa, at udenom Partiet Venstre kunde man i hvert Fald ikke løse Problemet Importregulering, maa jeg hævde, at saa maa i hvert Fald det radikale Parti være det sidste Parti, som kunde ønske, at Venstres Regering skulde træde tilbage. En Kendsgerning er det, at Importregulering — hvad Navn man nu giver det, og i hvilke Former det i øvrigt kan føres videre, interesserer mig ikke synderligt — har vi faaet, og vi har faaet den trods dette, at Partiet Venstre er Regeringsparti. Tror nu nogen, at Partiet Venstre med samme Lethed vilde have kunnet gaa med dertil — for øvrigt er jeg ingenlunde sikker paa, at det har været saa særdeles let for Partiet at gaa med dertil —, eller at det overhovedet vilde have været muligt at faa Regeringspartiet til som et samlet Parti at gaa til dette Forsøg, hvis ikke Regeringspartiet havde følt, at der i Folket var afgørende Stemning for at gøre dette Forsøg? Jeg maa hævde, at intet fornuftigt Menneske kan tro derpaa. Naar altsaa Importreguleringsforsøget overhovedet har været muligt, har det alene været muligt i Kraft af dette saakaldte borgerlige Samarbejde, som ogsaa har været Grundlaget for, at denne Regering paa visse Tidspunkter af sidste Samling har kunnet staa Tiderne igennem. Jeg maa altsaa hævde, at det ærede Medlem Hr. Rodes Udtalelser i Virkeligheden er det bedste Bevis for, at skulde vi nogenlunde enstemmigt kunne naa til Forhold, som Erhvervene til alle Sider kan være tjent med, saa har det været af den aller største Betydning at opretholde denne Regering, og det er jo ogsaa det, vi har gjort.

Nu vil jeg om det af det ærede Medlem Hr. Rode udtalte sige, at i og for sig er jeg ikke helt enig med ham i, at det er nødvendigt hverken om dette eller et andet Spørgsmaal at være et enigt Folketing; men paa den anden Side er det utvivlsomt, at det i allerhøjeste Grad er ønskeligt, om alle Partier kan staa samlet om et